

GIL 13 Gernikako antiklinala

Okaren estuarioaren ikuspegia, antiklinalaren ekialdeko alpetik.

Kokapena (erdigunea gutxi gorabehera kokatu da)

- **Koordenatu geografikoak:**

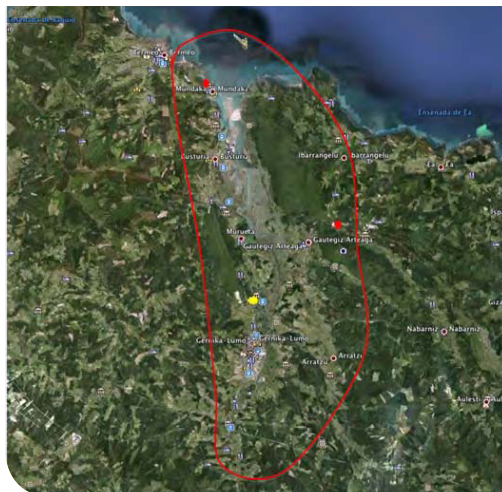
Lat.: 43° 23' 39,18" N

Long.: 2° 41' 27,44" W

- **UTM koordenatuak:**

X: 525.028,03 m

Y: 4.804.639,68 m

Nola iritsi

Eskala kartografikoko egitura bat denez, haren puntuetara hainbat tokitatik irits daiteke, bai errepide nagusietatik, bai bigarren mailako errepideetatik (ikusi ortofotoa).

GILaren deskribapen laburra

Gernikako antiklinala edo Gernikako diapiroa eskala kartografikoko egitura bat da, eta, haren bidez, estuarioaren eraketa azaltzen da. Ardatzaren orientazioa N160E da, eta, gaur egun, Oka ibaiaren estuarioak eta hura neurri batean betetzen duten sedimentuek okupatzen dute antiklinala.

Antiklinalaren nukleoan, Triasikoko materialak azaleratzen dira estuarioaren sedimentuen azpian; "Gamelua" izenez ezagutzen diren ofitak ageri dira.

Haren ezaugarri nabarmenetako bat nukleoa da; gutxi gorabehera ardatz horretan, Goi Triasikoko materialak azaleratzen dira, askotariko buztinez eta haietan sartutako arroka ofitiko osatuak nagusiki (Jurasikokoak). Ardatz horren bi aldeetan osorik dago segida, Jurasikoko kareharrietatik Goi Kretazeoko materialetaraino. Egitura horren orientazioa ez dator bat arroko tolestura-ardatzekin (NW-SE); badirudi diapiroak eragiten duen berro-orientazioari zor zaiola hori.

Bestalde, nukleoko materialen plastikotasuna kontuan hartuta, erraza da haiek gora egi-tea eta tokian-tokian ostalaria zulatzea. Bai Triasikoko materialak bai ostalaria oso tektonizatuak eta apurtuak daude, eta Triasikoko materialen artean aurkitzen dira baita eskala dekametrikotik kilometrikora bitarteko tamaina duten karniola- eta tuparri-enklabeak ere.

Antiklinalaren nukleoan buztin eta ofita multzo hori agerrarazi zuen prozesuari dago-kionez, eztabaida-iturri da oraindik, eta horregatik ezagutzen da egitura hori Gernikako diapiro gisa. Haren nukleoan halozinesiz goratzen diren Triasikoko materialak egoteak pentsarazten du arroko beste diapiro batzuen antzekoa dela. Tolesturak, ordea, material bigun eta ez hain trinko horiek mugiaraz ditzake, eta, hala, material diapirokoek antiklinaletarantz migra dezaten eragin, hots, presio litostatiko txikiagoko guneetaran-tz. Kasu honetan, badirudi kontrol estruktural handia dagoela; izan ere, diapiro hau eta beste batzuk (Bakio, Mungia, Nabarniz) anti-formeen nukleoetan agertzen dira. Cuevas eta Tubiák (1985) diotenez, tolestura-egitura orokorrekiko (NW-SE) zeiharrek diren failek bultzatzen dute goratze halozinetikoa.

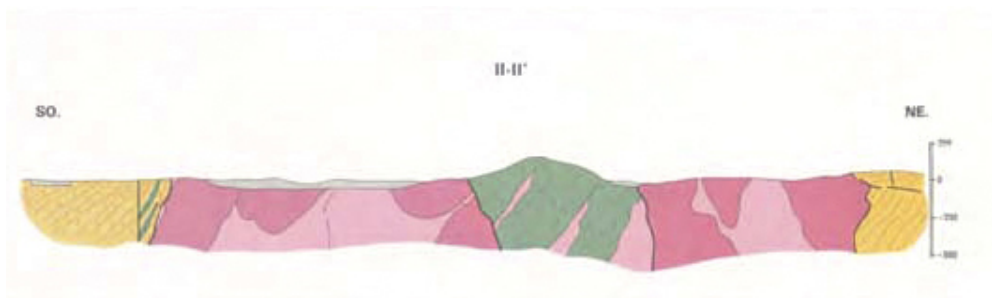

"Gamelua" izenez ezagutzen den ofita-azaleramendua.

Edonola ere, material horiek azalera goratzea eta haien apurketa handia erabakigarriak izan ziren estuarioa eratzeko. Material bigun horiek oso erresistentzia gutxi jartzen diote higadurari, eta, hala, ibai-haren handi bat eratu zen, eta erliebe alderantzikatu bat sortu. Ondoren, duela 8.500 urte inguru, haran hori itsasoak hartu zuen, eta gaur egungo estuarioa eratu zen.

Behatzeko punturik onena

Hainbat behatze-puntu dago diapiro osoa ikusteko: Triñeko begiratokia (puntu horia), Portuondoko begiratokia, Ereñozarreko begiratokia eta Ogoño (puntu gorriak).

Erlazionatutako GILak

- **Geografikoki:** GIL 66, GIL 97, GIL 92, GIL 134.
- **Gaiari dagokionez:** GIL 7, GIL 46, GIL 51, GIL 116, GIL 117, GIL 120, GIL 122.

Jurasikoko kareharriak, ekialderantz okertuak, antiklinalaren ekialdek alpean.

Urdaibairen ikuspegi orokorra. Argazkia: 'CC BY-3.0-ES 2012/EJ-GV/Irekia-Eusko Jaurlaritza/Mikel Arrazola.

Urdaibairen ikuspegi orokorra. Argazkia: 'CC BY-3.0-ES 2012/EJ-GV/Irekia-Eusko Jaurlaritz/Mikel Arrazola'.

GIL-aren balorazioa

Balorazioa		Baxua	Ertaina	Altua	Oso altua
Interes zientifikoa	Geomorfologikoa			●	
	Hidrogeologikoa				
	Tektoniko/Estrukturala				●
	Estratigrafikoa			●	
	Paleontologikoa				
	Petrologikoa				
	Mineral-hobiak				
	Beste batzuk				
Interes ekonomikoa (erauzketa)			Iraganean	Potentziala	Martxan
Interes kulturala:					
Oharrak:					